

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. birželio 13 d.
(OR. fr, en)

9767/22

ECOFIN 556
UEM 160
SOC 351
EMPL 233
COMPET 454
ENV 555
EDUC 224
RECH 347
ENER 263
JAI 818
GENDER 96
ANTIDISCRIM 76
JEUN 107
SAN 352

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 9420/22 - COM(2022) 601 final

Dalykas: Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2022 m. Austrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Austrijos stabilumo programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2022) 601 final) grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir kuriam pritarė įvairūs Tarybos komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. d.

dėl 2022 m. Austrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Austrijos stabilumo programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

- (1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė². Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Priemone prisidedama prie ekonomikos atsigavimo ir tvarių ir augimą skatinančių reformų ir investicijų įgyvendinimo, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu didinant valstybių narių ekonomikos atsparumą ir potencialų augimą. Ja taip pat padedama stiprinti tvarią viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Kiekvienai valstybei narei pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skiriamas didžiausias finansinis įnašas bus atnaujintas 2022 m. birželio mėn., laikantis Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalies;

² 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

- (2) 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2022 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Joje tinkamai atsižvelgta į 2021 m. gegužės 7 d. pasirašytą Porto socialinį įsipareigojimą toliau įgyvendinti 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2022 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino 2022 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytus prioritetus. 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011³ taip pat priėmė įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Austrija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, tą pačią dieną Komisija priėmė Rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir Pasiūlymą dėl 2022 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos⁴ (toliau – 2022 m. rekomendacija dėl euro zonos) Taryba priėmė 2022 m. balandžio 5 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2022 m. kovo 14 d.;

³ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

⁴ 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C 153, 2022 4 7, p. 1).

- (3) geopolitines ir ekonomines aplinkybes labai pakeitė po pasaulinės pandemijos įvykusi Rusijos invazija į Ukrainą. Invazijos poveikis valstybių narių ekonomikai pasireiškė, *inter alia*, aukštesnėmis energijos, maisto produktų bei žaliavų kainomis ir prastesnėmis augimo perspektyvomis. Aukštesnės energijos kainos ypač slegia pažeidžiamiausius namų ūkius, kurie patiria energijos nepriteklių arba kuriems jis gresia, taip pat įmones, kurios labiausiai pažeidžiamos energijos kainų šuolių. Be to, į Sąjungą atvyksta kaip niekada daug pabėgėlių iš Ukrainos. Dėl Rusijos agresijos karo kilusios ekonominės pasekmės valstybes nares paveikė nevienodai. Šiomis aplinkybėmis 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382⁵ pirmą kartą pradėta taikyti Tarybos direktyva 2001/55/EB⁶, iš Ukrainos perkeltiems asmenims suteikiant teisę teisėtai būti Sąjungoje, taip pat galimybę mokytis, dalyvauti darbo rinkoje, gauti sveikatos priežiūros paslaugas, būstą ir socialinę paramą.

⁵ 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1).

⁶ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

- (4) atsižvelgiant į sparčiai kintančią ekonominę ir geopolitinę padėtį ir kaip išdėstyta 2022 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje, 2022 m. Europos semestras – plataus masto ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema – atnaujinamas ir kartu pritaikomas prie Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo reikalavimų. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, itin svarbu įgyvendinti priimtus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jais atsižvelgiama į visas atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, pateiktas per 2019 m. ir 2020 m. Europos semestro ciklus, arba į didelę jų dalį. 2019 m. ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius, šalia kitų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, pateiktų iki tokių peržiūrėtų, atnaujintų ar iš dalies pakeistų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimo datos;
- (5) nuo 2020 m. kovo mėn. taikoma bendroji nukrypti leidžianti Stabilumo ir augimo pakto išlyga. 2021 m. kovo 3 d. komunikate „Vieni metai nuo COVID-19 protrūkio. Fiskalinės politikos atsakas“ Komisija išdėstė nuomonę, kad sprendimas nutraukti bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą arba ją toliau taikyti turėtų būti priimamas atlikus bendrą ekonominės padėties vertinimą, kurio vienas iš pagrindinių kiekybinių kriterijų būtų Sąjungos arba euro zonos ekonominės veiklos mastas, palyginti su iki krizės (2019 m. pabaigoje) buvusiu mastu. Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą pratęsti 2023 m. būtų pagrįsta dėl didesnio neapibrėžtumo ir didelės neigiamų ekonominės perspektyvos pokyčių rizikos karo Europoje aplinkybėmis, dėl precedento neturinčių energijos kainų šuolių ir tolesnių tiekimo grandinės sutrikimų;

- (6) laikantis 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacijoje⁷, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Austrijos stabilumo programos, pateikto požiūrio, bendrą fiskalinės politikos kryptį šiuo metu geriausia vertinti kaip pirminių išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones), išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones, bet įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negražintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytį, palyginti su vidutinio laikotarpio potencialiu augimu⁸. Be bendros fiskalinės politikos krypties, siekiant įvertinti, ar nacionalinė fiskalinė politika yra apdairi, o jos sudėtis yra palanki tvariam atsigavimui, suderinamam su žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų tikslais, dėmesys taip pat skiriamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų⁹ pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones ir išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones) ir investicijų raidai;

⁷ 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Austrijos stabilumo programos (OL C 304, 2021 7 29, p. 93).

⁸ Šioje rekomendacijoje pateikiami fiskalinės politikos krypties ir jos komponentų įverčiai yra Komisijos įverčiai, grindžiami prielaidomis, kuriomis pagrįsta Komisijos 2022 m. pavasario prognozė. Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo įverčiai neapima teigiamo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kurios gali padidinti potencialų ekonomikos augimą, poveikio;

⁹ Nefinansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ar kitų Sąjungos fondų lėšomis.

- (7) 2022 m. kovo 2 d. Komisija priėmė komunikatą ir jame pateikė plataus pobūdžio 2023 m. fiskalinės politikos gairių (toliau – fiskalinės gairės), kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms parengti stabilumo ir konvergencijos programas ir taip sustiprinti politikos koordinavimą. Remdamasi 2022 m. žiemos prognozėje pateikta makroekonominė perspektyva, Komisija pažymėjo, kad atrodytų tinkama 2023 m. pereiti nuo 2020–2022 m. bendros remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos krypties prie iš esmės neutralios bendros fiskalinės politikos krypties, tuo pat metu būnant pasirengus reaguoti į kintančią ekonominę padėtį. Komisija paskelbė, kad konkrečioms valstybėms narėms 2023 m. ir toliau turėtų būti teikiamos skirtingos fiskalinės rekomendacijos ir turėtų būti atsižvelgta į galimą tarpvalstybinį šalutinį poveikį. Komisija paprašė valstybių narių atsižvelgti į šias gaires savo stabilumo ir konvergencijos programose. Komisija įsipareigojo atidžiai stebėti ekonominius pokyčius ir prireikus pritaikyti politikos gaires, vėliausiai – 2022 m. gegužės mėn. pabaigoje paskelbsimame Europos semestro pavasario dokumentų rinkinyje;
- (8) kalbant apie fiskalines gaires, 2023 m. fiskalinėmis rekomendacijomis atsižvelgiama į prastesnę ekonominę perspektyvą, didesnę neapibrėžtumą ir papildomą neigiamų pokyčių riziką, taip pat į didesnę infliaciją, palyginti su Komisijos 2022 m. žiemos prognoze. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, fiskalinis atsakas turi būti didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą ir išlaikyti pažeidžiamiausių namų ūkių perkamąją galią, kad būtų galima sušvelninti energijos kainų šuolio poveikį ir padėti apriboti antrinio poveikio infliacinį spaudimą taikant tikslias ir laikinas priemones. Fiskalinė politika turi likti lanksti, kad būtų galima prisitaikyti prie greitai kintančių aplinkybių, įskaitant iššūkius, kylančius dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, susijusius su gynyba ir saugumu, ir turi skirtis valstybėse narėse priklausomai nuo jų fiskalinės ir ekonominės padėties, įskaitant krizės poveikį joms ir iš Ukrainos perkeltų asmenų srautą į jas;

- (9) 2021 m. balandžio 30 d. Austrija pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo¹⁰. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo Komisijos sprendimo priėmimo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį, kuriame būtų nurodyta, kad Austrija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosioms pasiekti priimtoms priemonės turi likti nepanaikintos;
- (10) laikydamasi Reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnyje nustatyto termino, Austrija pateikė 2022 m. nacionalinę reformų programą, o 2022 m. balandžio 29 d. – 2022 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos kartu. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2022 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Austrijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

¹⁰ Dok. ST 10159/2021; ST 10159/2021 ADD 1; Dok. ST 10159/2021 COR 1.

- (11) 2022 m. gegužės 23 d. Komisija paskelbė 2022 m. Austrijos ataskaitą. Joje įvertinta pažanga, Austrijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019 m., 2020 m. ir 2021 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir, remiantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo rezultatų suvestine, apžvelgta, kaip Austrija įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai, įskaitant dėl Rusijos invazijos į Ukrainą kylančius uždavinius. Be to, joje įvertinta pažanga, Austrijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;
- (12) 2022 m. gegužės 23 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Tame pranešime aptarta Austrijos biudžeto būklė, nes jos valdžios sektoriaus deficitas 2021 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % bendrojo vidaus produkto (BVP) pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad deficito kriterijus nėra įvykdytas. Laikydamosi 2022 m. kovo 2 d. komunikato, 2022 m. pavasarį Komisija nesiūlė pradėti naujų paviršinio deficito procedūrų ir 2022 m. rudenį iš naujo įvertins galimybę pradėti tokias procedūras;

(13) 2020 m. liepos 20 d. rekomendacijoje¹¹ Taryba rekomendavo Austrijai, laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, 2020 m. ir 2021 m. imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su COVID-19 pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Ji Austrijai taip pat rekomendavo, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Austrijos valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 8,0 % BVP 2020 m. iki 5,9 % 2021 m. Austrijos fiskalinės politikos atsaku 2021 m. remtas ekonomikos atsigavimas, o laikinų neatidėliotinių priemonių apimtis sumažėjo nuo 4,8 % BVP 2020 m. iki 4,3 % 2021 m. Priemonės, kurių Austrija ėmėsi 2021 m., atitiko 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendaciją. 2020 m. ir 2021 m. Vyriausybės priimtoms diskrecinėms biudžeto priemonėms daugiausia buvo laikinos arba suderintos su kompensacinėmis priemonėmis. Vis dėlto tam tikros diskrecinės priemonės, kurias Vyriausybė priėmė 2020–2021 m. laikotarpiu, nebuvo laikinos ir joms nebuvo kompensacinių priemonių; jas iš esmės sudarė didelė mokesčių lengvata, suteikta namų ūkiams ir įmonėms vykdant ekologinių ir socialinių mokesčių reformą. Remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 83,3 % BVP 2020 m. iki 82,8 % 2021 m.;

¹¹ 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendacija dėl 2020 m. Austrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Austrijos stabilumo programos (OL C 282, 2020 8 26, p. 129).

- (14) makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos 2022 m. stabilumo programoje pateiktos biudžeto projekcijos, yra realistiškas. Vyriausybė prognozuoja, kad realusis BVP 2022 m. išaugs 3,9 %, o 2023 m. – 2,0 %. Tuo tarpu Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP 2022 m. išaugs 3,9 %, o 2023 m. – 1,9 %. 2022 m. stabilumo programoje Vyriausybė numato, kad 2022 m. nominalusis deficitas sumažės iki 3,1 % BVP, o 2023 m. – iki 1,5 %. Šis sumažėjimas 2022 m. daugiausia rodo didelį ekonominės veiklos augimą ir daugumos neatidėliotinių priemonių panaikinimą. Jei nebūtų kitų priemonių, pvz., susijusių su didelėmis energijos kainomis, deficitas būtų dar labiau sumažėjęs. 2022 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2022 m. sumažės iki 80,0 %, o 2023 m. – sumažės iki 77,1 %. Remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2022 m. ir 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas atitinkamai sudarys 3,1 % BVP ir 1,5 % BVP. Šie dydžiai atitinka 2022 m. stabilumo programoje numatomą deficitą. Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatomas valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP panašus: 80,0 % 2022 m. ir 77,5 % 2023 m. Remiantis Komisijos 2022 m. pavasario prognoze, numatoma, kad vidutinės trukmės laikotarpio (10 metų) potencialios gamybos apimties augimo vidurkis bus 1,2 %. Tačiau tas įvertis neapima ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kurios gali padidinti potencialų Austrijos ekonomikos augimą, poveikio;

- (15) 2022 m. Vyriausybė palaipsniui panaikino daugumą priemonių, kurių imtasi reaguojant į COVID-19 krizę, taigi numatoma, kad laikinų neatidėliotinių priemonių apimtis sumažės nuo 4,3 % BVP 2021 m. iki 1,1 % 2022 m. Valdžios sektoriaus deficitui poveikį daro priemonės, kurių imtasi siekiant kovoti su ekonominiu ir socialiniu energijos kainų kilimo poveikiu; Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad jos sudaro 0,4 % BVP 2022 m. ir 0,2 % BVP 2023 m.¹² Tas priemonės daugiausia sudaro socialiniai pervedimai skurdesniems namų ūkiams, netiesioginių energijos vartojimo mokesčių mažinimas ir laikinos reguliariai į darbą važinėjantiems asmenims skirtos paramos priemonės, susijusios su gyventojų pajamų mokesčiais. Paskelbta, kad tos priemonės yra laikinos. Vis dėlto, jei energijos kainos 2023 m. liks aukštos, kai kurių iš tų priemonių galiojimas galėtų būti tęsiamas. Valdžios sektoriaus deficitui poveikį taip pat daro iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo išlaidos, kurios, kaip numatoma Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje, 2022 m. sudarys 0,3 % BVP, o 2023 m. – 0,4 % BVP¹³;
- (16) 2021 m. birželio 18 d. rekomendacijoje Taryba rekomendavo Austrijai 2022 m. išlaikyti remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos kryptį, įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės suteiktą postūmį, ir išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas. Taryba Austrijai taip pat rekomendavo, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu ir tuo pat metu didinti investicijas siekiant padidinti augimo potencialą;

¹² Šie skaičiai rodo tų priemonių, kurių imtasi nuo 2021 m. rudens, įskaitant einamųjų pajamų ir išlaidų, taip pat atitinkamais atvejais – kapitalo išlaidų priemonės, poveikį metiniam biudžetui.

¹³ Daroma prielaida, kad bendras iš Ukrainos į Sąjungą perkeltų asmenų skaičius iki 2022 m. pabaigos palaipsniui pasieks 6 mln., o jų geografinio pasiskirstymo įverčiai apskaičiuojami remiantis esamos diasporos dydžiu, santykinu priimančiosios valstybės narės gyventojų skaičiumi ir faktiniu iš Ukrainos perkeltų asmenų pasiskirstymu visoje Sąjungoje nuo 2022 m. kovo mėn. Biudžeto išlaidų vienam asmeniui įverčiai yra grindžiami Komisijos Jungtinio tyrimų centro parengtu mikromodeliavimo modeliu „Euromod“ ir apskaičiuoti atsižvelgiant tiek į piniginius pervedimus, į kuriuos asmenys gali turėti teisę, tiek į išmokas natūra, pavyzdžiui, švietimo ir sveikatos priežiūros srityse;

(17) remiantis Komisijos 2022 m. pavasario prognoze ir Austrijos 2022 m. stabilumo programoje pateikta informacija numatoma, kad 2022 m. fiskalinės politikos kryptis (–1,2 % BVP) išliks remiamojo pobūdžio, kaip rekomendavo Taryba¹⁴. Austrija planuoja toliau remti ekonomikos atsigavimą pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone papildomoms investicijoms finansuoti, kaip rekomendavo Taryba. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis ekonominei veiklai 2022 m. turėtų padidėti 0,1 procentinio punkto BVP, palyginti su 2021 m. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų skatinamasis poveikis fiskalinės politikos krypties 2022 m. turėtų sudaryti 0,3 procentinio punkto¹⁵. Todėl Austrija planuoja išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas, kaip rekomendavo Taryba. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo skatinamasis poveikis bendrai fiskalinės politikos krypties 2022 m. turėtų sudaryti 0,5 procentinio punkto. Tai apima papildomą poveikį, kurį turės priemonės, kuriomis reaguojama į energijos kainų padidėjimo ekonominį ir socialinį poveikį (0,4 % BVP), taip pat iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo papildomos išlaidos (0,3 % BVP);

¹⁴ Neigiamas (teigiamas) rodiklio ženklas atitinka pernelyg didelį (pernelyg mažą) pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinės trukmės laikotarpio ekonomikos augimu, o tai rodo skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką.

¹⁵ Numatoma, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,4 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį. Taip yra daugiausia dėl to, kad sukurtas strateginis dujų rezervas, kaip nustatyta ir 2022 m. stabilumo programoje;

- (18) Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje pagal nesikeičiančios politikos prielaidą numatoma, kad 2023 m. fiskalinės politikos kryptis bus 0,4 % BVP¹⁶. Numatoma, kad Austrija 2023 m. toliau naudosis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis papildomoms investicijoms, kuriomis remiamas atsigavimas, finansuoti. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis ekonominei veiklai, palyginti su 2022 m., turėtų išlikti stabilus. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų stabdomasis poveikis fiskalinės politikos kryptčiai 2023 m. turėtų sudaryti 0,4 procentinio punkto¹⁷. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo iš esmės neutralus poveikis bendrai fiskalinės politikos kryptčiai 2023 m. turėtų sudaryti 0,0 procentinio punkto. Tai apima poveikį, kurį turės priemonių, kuriomis reaguojama į pakilusias energijos kainas, laipsniškas panaikinimas (0,2 % BVP) ir iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo papildomos išlaidos (0,1 % BVP);
- (19) 2022 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitą palaipsniui sumažės iki 0,7 % BVP 2024 m. ir iki 0,3 % iki 2025 m. Todėl planuojama, kad valdžios sektoriaus deficitą nuo 2023 m. iki programos laikotarpio pabaigos išliks mažesnis nei 3 % BVP. Šiose projekcijose daroma prielaida, kad šiuo laikotarpiu viešosios išlaidos sumažės (nuo 50,4 % BVP 2023 m. iki 49,6 % 2024 m. ir 49,4 % 2025 m.). 2022 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. sumažės, konkrečiai, iki 74,5 % 2024 m. ir iki 72,1 % 2025 m. Remiantis Komisijos analize, skolos tvarumo rizika vidutinės trukmės laikotarpiu atrodo vidutinė;

¹⁶ Neigiamas (teigiamas) rodiklio ženklas atitinka pernelyg didelį (pernelyg mažą) pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinės trukmės laikotarpio ekonomikos augimu, o tai rodo skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką.

¹⁷ Numatoma, kad kitų nacionalinėmis lėšomis finansuojamų kapitalo išlaidų poveikis bus neutralus.

- (20) Austrija susiduria su vidutine fiskalinio tvarumo rizika vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, kurią daugiausia lemia su visuomenės senėjimu susijęs spaudimas biudžetui. Numatoma, kad darbingo amžiaus gyventojų (20–64 metų amžiaus asmenų) ir vyresnio amžiaus suaugusiųjų santykis per ateinančius 50 metų sumažės nuo trijų darbuotojų iki maždaug dviejų darbuotojų vienam vyresniam nei 65 metų amžiaus asmeniui. Apskritai, remiantis Komisijos paskelbtoje Visuomenės senėjimo darbo grupės 2021 m. ataskaitoje dėl senėjimo pateikiamu rizikos scenarijumi numatoma, kad viešosios išlaidos ilgalaikiai priežiūrai šoktelės nuo 1,8 % BVP 2019 m. iki 2,3 % BVP 2030 m. Be to, numatoma, kad, be demografinių pokyčių, išlaidų ilgalaikiai priežiūrai didėjimui taip pat turės įtakos intensyvesnės priežiūros poreikis dėl su senatve susijusių ligų. Paskelbta apie visapusišką ilgalaikės priežiūros sistemos reformą, tačiau ji dar nebaigta. Iki šiol speciali darbo grupė apibendrino pagrindinius viešų konsultacijų rezultatus. Remiantis darbo grupės ataskaita, vienas iš reformos prioritetų bus nustatyti suderintą sistemos kontrolę. Tai apima aiškų atsakomybės paskirstymą valdžios lygmenims ir su lėšų kilme ir naudojimu susijusį skaidrumą;
- (21) Austrijos fiskaliniam federalizmui būdingas didelis išlaidų ir pajamų generavimo pareigų neatitikimas subnacionaliniu lygmeniu. Užuoat leidus mokesčių autonomiją, subnacionaliniams biudžetams taikoma sudėtinga mokesčių dalijimosi ir tarpvyriausybinių pervedimų sistema. Tai trukdo fiskaliniam skaidrumui ir politinei atskaitomybei ir teikia mažai paskatų veiksmingai naudoti viešąsias lėšas. Kadangi reformos poreikis išlieka, šis klausimas turėtų būti sprendžiamas derybose dėl kito Tarpvyriausybinių fiskalinių santykių akto; šios derybos turėtų prasidėti 2022 m. gruodžio mėn. Geriau naudojantis išlaidų peržiūromis galima ne tik reformuoti nacionalinę fiskalinę sistemą, bet ir padidinti viešųjų išlaidų veiksmingumą ir efektyvumą, nes peržiūros padeda tikrinti finansinius asignavimus pagal politinius prioritetus;

(22) Austrijos mokesčių sistema vis dar turi galimybių didinti teisingumą ir formuoti augimui palankesnę aplinką. Mokesčių sistemai būdinga didelė darbo jėgai tenkanti našta, susijusi su darbo užmokesčio fondo mokesčiais ir socialinio draudimo įmokomis, kurias moka ir darbuotojai, ir darbdaviai. Tai trukdo kurti darbo vietas. Be to, dideli ribiniai mokesčių tarifai skatina žmones nedirbti, ypač mažiausiai uždirbančius asmenis ir antruosius šeimoje uždirbančius asmenis. Neseniai priimta ekologinė ir socialinė mokesčių reforma yra žingsnis teisinga linkme, o CO₂ kainos nustatymas sektoriams, kuriems netaikoma ATLPS, yra svarbi Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano dalis. Nepaisant to, vis dar esama struktūrinių problemų. Yra galimybių toliau mažinti su darbo užmokesčiu nesusijusias darbo sąnaudas, kad būtų skatinamas darbo vietų kūrimas ir darbo jėgos pasiūla, ypač mažas pajamas gaunančių asmenų atveju. Geresnis augimui palankesnių mokesčių panaudojimas galėtų padėti sukurti būtiną biudžeto erdvę ir padidinti mokesčių sistemos teisingumą;

(23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų su preliminariu įgyvendinimo tvarkaraščiu – iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. Jos padeda spręsti visus ekonominius ir socialinius uždavinius, 2019 m. ir 2020 m. per Europos semestrą nustatytus Austrijai skirtose Tarybos rekomendacijose, šalia jai skirtų rekomendacijų, kurios pateiktos iki ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priėmimo datos, arba didelę šių uždavinių dalį. Visų pirma plane numatytomis priemonėmis padedama įgyvendinti didelę dalį Europos semestro kontekste pastaraisiais metais nustatytų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų. Planuojami mokesčių sistemos pakeitimai padės sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir kartu padės kitur perkelti dalį darbo jėgai tenkančių mokesčių ir atsižvelgti į ekologinius ir socialinius aspektus. Moterų dalyvavimą darbo rinkoje gali paskatinti geresnės galimybės naudotis kokybiškomis ankstyvosios vaikų priežiūros paslaugomis. Taip pat iš dalies sprendžiama seniai pripažinta problema, susijusi su vyrų ir moterų pensijų skirtumu. Žalioji pertvarka bus skatinama investuojant į: i) energijos vartojimo efektyvumą, ii) atsinaujinančiuosius energijos išteklius, iii) pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, iv) biologinę įvairovę ir v) žiedinę ekonomiką, kartu vykdant susijusias reformas, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energijos rėmimo sistemos pertvarkymą ir laipsnišką šildymo skystuoju kuru sistemų atsisakymą. Planas taip pat padės gerokai padidinti įmonių skaitmeninius pajėgumus. Įmonėms tenkanti administracinė našta bus sumažinta sukūrus vieno langelio principu veikiančius skaitmeninius punktus;

(24) tikimasi, kad Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas prisidės prie tolesnės žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų pažangos. Priemonėms, kuriomis remiamas klimato srities tikslų įgyvendinimas, skiriama 58,7 % visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano finansinių asignavimų, o priemonėms, kuriomis remiamas skaitmeninių tikslų įgyvendinimas – 52,8 % visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano finansinių asignavimų. Visapusiškas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas laikantis atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių padės Austrijai greitai atsigausti nuo COVID-19 krizės padarinių, o kartu sustiprins jos atsparumą. Siekiant sėkmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat kitą už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą platesnę ekonominę ir užimtumo politiką, kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už bendrą politinę darbotvarkę, tebėra svarbus sistemingas socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

- (25) 2022 m. gegužės 2 d. Komisija patvirtino Austrijos partnerystės sutartį, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1060¹⁸. 2021 m. spalio 21 d. Austrija pateikė tame reglamente nurodytus Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Teisingos pertvarkos fondo (TPF) programavimo dokumentus, kuriuos Komisijos tarnybos 2022 m. sausio 4 d. grąžino su pastabomis. Austrija dar nepateikė „Europos socialinio fondo +“ programos. Laikydamosi Reglamento (ES) 2021/1060, Austrija, programuodama 2021–2027 m. sanglaudos politikos fondų lėšas, turi atsižvelgti į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas. Tai yra iš sanglaudos politikos fondų gautinos finansinės paramos veiksmingumo gerinimo ir kuo didesnės pridėtinės vertės užtikrinimo prielaida, be to, taip skatinamas šių sanglaudos politikos fondų ir kitų Sąjungos priemonių bei fondų tarpusavio koordinavimas, papildomumas ir darna. Sėkmingas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir sanglaudos politikos programų įgyvendinimas taip pat priklauso nuo to, ar bus pašalintos kliūtys investicijoms, kad būtų remiamos žalioji ir skaitmeninė pertvarkos ir subalansuotas teritorinis vystymasis;
- (26) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, Austrijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su jos darbo rinka. Tvirta Austrijos socialinės apsaugos sistema ir plataus masto politikos priemonės sumažino COVID-19 pandemijos socialinį poveikį. Austrijos rezultatai daugelyje Europos socialinių teisių ramsčio sričių yra geri, tačiau tebėra tam tikrų problemų. Šios problemos visų pirma apima nepakankamai išnaudojamą moterų, žemos kvalifikacijos darbuotojų, vyresnio amžiaus darbuotojų ir migrantų kilmės asmenų potencialą. Tai ypač problemiška turint omenyje kvalifikuotos darbo jėgos trūkumą. Pasitelkiant nepakankamai išnaudojamą šių grupių potencialą būtų galima sumažinti spaudimą Austrijos darbo rinkai;

¹⁸ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 321, 2021 6 30, p. 159).

(27) nors moterų užimtumo lygis gerokai viršija Sąjungos vidurkį, Austrija užima antrą vietą Sąjungoje pagal ne visą darbo dieną dirbančių moterų skaičių. 2021 m. 49,9 % Austrijos moterų dirbo ne visą darbo dieną, palyginti su Sąjungos vidurkiu, kuris yra 28,3 %. Taigi, dar yra daug galimybių didinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje visą darbo dieną. Dėl ribotos įperkamų ir kokybiškų vaikų priežiūros paslaugų pasiūlos motinoms sunku aktyviau dalyvauti darbo rinkoje. Tik 21,1 % vaikų iki 3 metų amžiaus teikiamos oficialios vaikų priežiūros paslaugos – tai vienas mažiausių rodiklių Sąjungoje ir toli gražu neatitinka 2022 m. Europos Vadovų Tarybos nustatyto Barselonos tikslo – užtikrinti, kad 33 % jaunesnių nei 3 metų vaikų būtų teikiamos oficialios vaikų priežiūros paslaugos. Didelė darbo ne visą darbo dieną dalis ir pernelyg didelis moterų, dirbančių mažai apmokamuose sektoriuose, skaičius yra pagrindiniai veiksniai, lemiantys didelį Austrijos vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą ir palyginti didelį vyrų ir moterų pensijų skirtumą. COVID-19 pandemija dar labiau padidino šią su lytimi susijusią nelygybę – didelė dalis moterų derina darbą ir priežiūros pareigas. Siekiant geriau darbo rinkoje išnaudoti moterų potencialą, labai svarbu didinti kokybiškų vaikų priežiūros paslaugų pasiūlą gerinant kokybės standartus, ilginant vaikų priežiūros įstaigų darbo valandas ir šalinant kliūtis, trukdančias dirbti daugiau darbo valandų (pvz., tobulinant mokesčių lengvatas);

(28) Į darbo rinką galėtų būti geriau integruotos kelios nepalankioje padėtyje esančios grupės, visų pirma žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojai, taip pat migrantų kilmės darbuotojai. Beveik pusė ilgalaikių bedarbių Austrijoje yra geriausiu atveju baigę pagrindinę mokyklą (*Pflichtschule*). Migrantų kilmės asmenų dalyvavimas darbo rinkoje tebėra menkas – 2020 m. jų užimtumo lygis buvo 12,7 procentinio punkto mažesnis nei šalyje gimusių gyventojų. Tai ypač problemiška, nes Austrijoje vaikų švietimo rezultatai, įsidarbinimo galimybės ir būsimos pajamos ypač priklauso nuo jų tėvų rezultatų, galimybių ir pajamų. Šios problemos bus sprendžiamos Austrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytais perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo skatinimo priemonėmis, remiant žemos kvalifikacijos darbuotojų ir ilgalaikių bedarbių mokymą. Tačiau planuojamomis priemonėmis ne iki galo sprendžiama pagrindinė migrantų kilmės asmenų ir žemos kvalifikacijos darbuotojų dalyvavimo problema. Be to, šių grupių švietimo rezultatus reikia gerinti gerokai ankstesniame amžiuje. Vis dar reikia papildomų perkvalifikavimo ir mokymosi visą gyvenimą galimybių visų amžiaus grupių darbuotojams;

- (29) didėjantis įgūdžių trūkumas (*Fachkräftemangel*) tampa vis didesne problema įmonėms, kurioms reikalingi aukštos kvalifikacijos specialistai, pavyzdžiui, informacinių technologijų (IT) ekspertai, taip pat kvalifikuoti specialistai sparčiai besiplečiančioje atsinaujinančiųjų išteklių energetikos srityje. Kvalifikuotos darbo jėgos trūkumo priežastys yra įvairios, o dėl COVID-19 pandemijos jų atsirado daugiau. Šį trūkumą būtų galima sumažinti padidinus aukštos kvalifikacijos talentų iš užsienio galimybes užimti darbo vietas, kurių negali užimti Austrijos ar Sąjungos darbuotojai. Šiuo metu dėl taikomų procedūrų įmonėms, norinčioms samdyti darbuotojus iš ES nepriklausančių šalių, tenka didelė administracinė našta, todėl sunku pritraukti reikiamų talentų iš užsienio. Tai trukdo našumo augimui, ypač paslaugų sektoriuje, visų pirma IT sektoriuje. 2019 m. ir 2020 m. įvykdytos Austrijos pagreitintos tvarkos sistemos, skirtos kvalifikuotiems darbuotojams iš ES nepriklausančių šalių (*Rot-Weiß-Rot-Karte*), reformos pasirodė esančios neveiksmingos sprendžiant bendrą problemą. Todėl būtų galima imtis papildomų priemonių, kad įmonėms būtų sudarytos geresnės sąlygos samdyti kvalifikuotus darbuotojus iš užsienio. Be kita ko, reikia užtikrinti, kad procedūros būtų spartesnės ir labiau pritaikytos individualiems įmonių poreikiams;
- (30) reaguojant į Versalio deklaracijoje Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovų suteiktą įgaliojimą, Komisijos pasiūlymu dėl plano „REPowerEU“ siekiama kuo greičiau palaipsniui panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro importo iš Rusijos. Šiuo tikslu Komisija, palaikydama dialogą su valstybėmis narėmis, ketina nustatyti tinkamiausius nacionalinio, regioninio ir Sąjungos masto projektus, investicijas ir reformas. Šiomis priemonėmis siekiama mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir atsisakyti iškastinio kuro importo iš Rusijos;

(31) geopolitiniai pokyčiai, kuriuos sukėlė Rusijos invazija į Ukrainą, sukėlė pavojų Austrijos energijos tiekimo saugumui. Austrija yra labai priklausoma nuo dujų importo iš Rusijos. 2020 m. Austrija iš Rusijos importavo apie 80 % visų importuojamų dujų, palyginti su Sąjungos vidurkiu, kuris yra 44 %. Dujos taip pat sudaro didelę Austrijos energijos paklausos dalį (22,7 %, t. y. šiek tiek mažiau už Sąjungos vidurkį – 24,4 %), daugiausia pramonės vartojimo ir šildymo reikmėms. Tačiau Austrija yra mažiau priklausoma nuo Rusijos naftos (žalios naftos iš Rusijos ji gauna 10 %, t. y. gerokai mažiau nei ES vidurkis – 26 %)¹⁹. Siekiant sumažinti priklausomybę nuo Rusijos dujų, bus labai svarbu įvairinti energijos tiekimą ir didinti lankstumą bei srauto priešinga kryptimi pajėgumus, kad būtų užtikrintas jau ir taip platus elektros tinklų sujungimo su kitomis valstybėmis narėmis mastas. Vis dėlto rekomenduojama investuoti į naują su dujomis susijusią infrastruktūrą ir tinklus siekiant, kai įmanoma, parengti juos ateities iššūkiams siekiant užtikrinti ilgalaikį jų tvarumą, kai ateityje bus keičiama jų paskirtis ir pereinama prie tvaraus kuro. Priklausomybės nuo Rusijos dujų mažinimas taip pat apima investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių dujų (pvz., vandenilio iš atsinaujinančiųjų išteklių ir tvaraus biometano) gamybą, taip suteikiant galimybę pakeisti gamtines dujas, visų pirma tuose sektoriuose ir regionuose, kurie yra labiausiai pažeidžiami dėl tiekimo sutrikimų. Be to, papildomi atsinaujinantieji energijos ištekliai, pavyzdžiui, geoterminė energija, tebėra nepakankamai naudojami ir galimybė juos naudoti galėtų būti geriau išnagrinėta;

¹⁹ Eurostatas (2020), Rusijos importo dalis, palyginti su visu gamtinių dujų ir žalios naftos importu. ES 27 vidurkis grindžiamas importu iš ES 27 nepriklausančių šalių. 2022 m. kovo mėn. Austrija nustojo importuoti žalią naftą iš Rusijos.

(32) 2020 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis Austrijoje sudarė 37 % galutinio energijos suvartojimo, t. y. viršijo tų pačių metų 34 % tikslą. 2021 m. į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta paramos atsinaujinančiųjų išteklių energijai reforma sukurta būtina sistema, sudaranti sąlygas padidinti atsinaujinantiesiems energijos ištekliams tenkančią suvartojamos elektros energijos dalį. Reforma leis iki 2030 m. užtikrinti 27 TWh metinį elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumą ir taip padės iki 2030 m. pasiekti 100 % tikslą (nuo 2020 m. pasiekto 81 % tikslo). Tačiau investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją trukdo ilgos teritorijų planavimo ir leidimų išdavimo procedūros; ši problema taip pat iš dalies susijusi su sudėtingu galių pasiskirstymu tarp federalinės ir regioninės valdžios lygmenų ir administracijos aprūpinimo personalu problemomis. Siekdama užtikrinti planuojamą elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių plėtrą, Austrija galėtų apsvarstyti galimybę gerokai padidinti investicijas į tinklo infrastruktūrą (pvz., kaupimą, skirstymą ir perdavimą) ir užtikrinti, kad ši infrastruktūra būtų laiku įdiegta. Padidinus užmojus, susijusius su energijos vartojimo efektyvumu statybos ir pramonės sektoriuose, sumažės priklausomybė nuo iškastinio kuro. Austrijos ilgalaikėje renovacijos strategijoje nustatyti aiškūs orientyrai iki 2050 m. ir siekiama 80 % sumažinti jos pastatų ūkio priklausomybę nuo iškastinio kuro. Jos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas paspartins laipsnišką iškastinio kuro katilų atsisakymą statybos sektoriuje ir pakeis juos šildymo naudojant atsinaujinančiuosius išteklius technologija arba centralizuotu šilumos tiekimu. Tačiau Austrijos 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų užmojis yra nedidelis ir šalis galėtų paspartinti investicijas į esminę pastatų renovaciją, iškastinio kuro pakeitimą šildymu naudojant atsinaujinančiuosius išteklius ir geresnį energijos vartojimo valdymą vykdant komunalinių paslaugų skaitmenizaciją (pvz., diegiant išmaniuosius skaitiklius ir termostatus). Be to, tolesnės pastangos mažinti pramonės procesų priklausomybę nuo iškastinio kuro, be kita ko, naudojant atsinaujinančiųjų išteklių dujas, padėtų sumažinti dujų paklausą ir apsaugoti verslą nuo kainų svyravimo. Kad Austrija pasiektų 55 % tikslo priemonių rinkinio tikslus reikės toliau didinti užmojus mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą ir energijos vartojimo efektyvumą;

- (33) nors dėl spartesnio perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir iškastinio kuro atsisakymo kai kuriuose sektoriuose susidarys didelių restruktūrizavimo išlaidų, tam, kad sumažintų socioekonominių pertvarkos poveikį labiausiai paveiktuose regionuose, įgyvendindama sanglaudos politiką Austrija gali pasinaudoti Teisingos pertvarkos mechanizmu. Be to, siekdama pagerinti įsidarbinimo galimybes ir sustiprinti socialinę sanglaudą, Austrija gali pasinaudoti „Europos socialiniu fondu +“, įsteigtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1057²⁰.
- (34) atsižvelgdama į Komisijos vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2022 m. stabilumo programą, o jos nuomonė²¹ atspindėta 1 rekomendacijoje;
- (35) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksnių 2022 m. rekomendacijoje dėl euro zonos išdėstytoms rekomendacijoms įgyvendinti. Austrijos atveju tai konkrečiai atspindėta 1, 2 ir 3 rekomendacijose,

²⁰ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

²¹ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Austrijai 2022 m. ir 2023 m. imtis šių veiksmų:

1. 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios politikos kryptį, atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tiksline paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Laikotarpiu po 2023 m. vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę. Užtikrinti ilgalaikės priežiūros sistemos adekvatumą ir fiskalinį tvarumą. Supaprastinti ir racionalizuoti fiskalinius santykius ir atsakomybę tarp įvairių valdžios lygmenų, taip pat suderinti atsakomybę finansavimo ir išlaidų srityse. Gerinti mokesčių bazę siekiant remti integracinį ir tvarų augimą.
2. Toliau įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą laikantis tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktą į 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą. Kuo greičiau baigti derybas su Komisija dėl 2021–2027 m. sanglaudos politikos programavimo dokumentų, kad būtų galima pradėti juos įgyvendinti.
3. Skatinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje, be kita ko, gerinant kokybiškas vaikų priežiūros paslaugas, ir gerinti nepalankioje padėtyje esančių grupių dalyvavimo darbo rinkoje rezultatus.

4. Mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir įvairinti iškastinio kuro importą, spartinant atsinaujinančiųjų išteklių energetikos plėtrą ir būtinos infrastruktūros diegimą, visų pirma supaprastinant planavimą ir toliau racionalizuojant leidimų išdavimo procedūras, didinant energijos vartojimo efektyvumą, visų pirma pramonės ir statybos sektoriuose, ir įvairinant energijos tiekimą, taip pat didinant energetikos tinklų jungčių lankstumą ir srauto priešinga kryptimi pajėgumą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
